

RIKSDAGENS PROTOKOLL

1948

FÖRSTA KAMMAREN

Nr 35

9–13 november.

Debatter m. m.

Onsdagen den 10 november.

	Sid.
Ang. antagande av en inbjudan från brittiska parlamentet	4
Interpellation av herr Mannerskantz ang. skattespärr i fråga om preliminärskatt	4
Interpellation av herr Elofsson, Gustaf, om brottslighetens bekämpande medelst skärpta straff	5

Samtliga avgjorda ärenden.

Onsdagen den 10 november.

Ang. antagande av en inbjudan från brittiska parlamentet	4
--	---

Tisdagen den 9 november.

Kammaren sammanträdde kl. 4 eftermiddagen.

Justerades protokollen för den 2 och den 3 innevarande månad.

Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena *Undén* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 314, angående godkännande av Sveriges anslutning till en överenskommelse angående inter-europeiska betalningar och kompensationer m. m.; samt

nr 315, med förslag till förordning angående taxering och debitering av skatt vid ändring i kommunal eller ecklesiastisk indelning, m. m.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades herr *Bergvall* för tiden den 8—den 20 innevarande månad för fullgörande av uppdrag som ombud vid Föränta Nationernas generalförsamlings tredje möte.

Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr

313, angående pensionsreglering för vissa förutvarande anställningshavare vid av staten övertagna enskilda trafikföretag m. fl. ävensom efterlevande till sådana anställningshavare.

Föredrogs och bordlades Kungl. Maj:ts denna dag avlämnade propositioner nr 314 och 315.

Avgåvos och bordlades nedannämnda motioner:

nr 447, av herr *Holmbäck* och
nr 448, av herr *Björkman*,

båda i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändring i lagen den 3 januari 1947 (nr 1) om allmän sjukförsäkring.

Justerades ett protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 4.05 eftermiddagen.

In fidem
G. H. Berggren.

Onsdagen den 10 november.

Kammaren sammanträdde kl. 11 förmiddagen.

Justerades protokollet för den 4 innevarande månad.

Herr **förste vice talmannen** erhöll på begäran ordet och anförde: Herr talman! Lordkanslern i brittiska överhuset och speakern (talmannen) i brittiska underhuset ha i skrivelser av den 28 sistlidne oktober, vilka i går kommo kamrarnas talmän till handa, under framhållande av att ett besök i Storbritanien av en riksdagsdelegation från Sverige skulle vara ägnat att stärka de vänskapliga banden mellan de båda ländernas parlament och folk, riktat en inbjudan till talmännen att under samverkan av riksdagens interparlamentariska grupp sända en delegation på tillhopp åtta till tio ledamöter från första och andra kammaren till England för att under tiden den 22—29 innevarande månad vara det brittiska parlamentets gäster. I anledning härav och då ett dylikt besök torde vara ägnat att stärka de redan bestående vänskapliga förbindelserna mellan de båda ländernas parlament och folk, får jag hemställa, att kammaren, under förutsättning att andra kammaren fattar enahanda beslut, ville antaga förevarande inbjudan samt uppdraga åt kamrarnas herrar talmän att efter samråd med styrelsen för riksdagens interparlamentariska grupp utse medlemmar av delegationen i fråga.

Vad herr förste vice talmannen sålunda hemställt bifölls.

Föredrogs och hänvisades till utrikesutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 314, angående godkännande av Sveriges anslutning till en överenskommelse angående inter-europeiska betalningar och kompensationer m. m.

Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 315, med förslag till förordning angående taxering och debitering av skatt vid ändring i kommunal eller ecklesiastik indelning, m. m.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott nedannämnda motioner:

nr 447, av herr *Holmbäck*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändring i lagen den 3 januari 1947 (nr 1) om allmän sjukförsäkring; och

nr 448, av herr *Björkman*, i samma ämne.

Interpellation ang. skattespärr i fråga om preliminärskatt.

Herr **MANNERSKANTZ** erhöll på begäran ordet och anförde: Herr talman! Årets vårriksdag beslöt i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om en översyn av gällande lagstiftning om skattebegränsning i syfte att möjliggöra den s. k. 80-procentsspärrs tillämpning redan i fråga om den preliminära skatten. Beslutet härom grundades på bevillningsutskottets betänkande nr 38 i anledning av de likalydande motionerna I: 177 och II: 366. Utskottet, som i sitt av riksdagen godkända utlåtande beaktade de synpunkter motionärerna anfört, framhöll, att det måste anses vara en angelägen uppgift att åtgärder vidtoges för att bringa den preliminära skatten i så nära överensstämmelse med den slutliga som möjligt. Skälen därför hade närmare utvecklats i motionerna, där det påpekats, att starka såväl principiella som praktiska skäl talade för en lösning i det antydda syftet. I förra avseendet kunde det ej anses tillfredsställande, att de skattskyldiga skulle behöva betala in i skatt en större del av sin inkomst än

Interpellation om brottslighetens bekämpande medelst skärpta straff.

vad en sträng tillämpning av 80-procentsspärren skulle föranleda till eller eventuellt t. o. m. mera än sin inkomst. I senare hänseendet var det en onödig omgång och för de skattskyldiga en tung belastning att först taga ut skatt preliminärt för att sedan restituera densamma till vederbörande utan räntegottgörelse.

Ur ren rättvisesynpunkt måste det således vara angeläget, att denna skatte-tekniska oformlighet snabbt rättas till. Särskilt betungande blir denna för sådana skattskyldiga, som ha att betala in en preliminärskatt, större än inkomsten. För att kunna fullgöra denna äro de då hänvisade till att tillgripa kapitalet. För den händelse kontanta medel icke räcka till, vilket torde vara vanligast, måste vederbörande då genom realisation av en del av sitt kapital skaffa medel till preliminärskatten, och detta kan såsom regel icke ske utan extra kostnader i form av stämpelavgifter m. m., varigenom vederbörande blir föremål för en extra-beskattning. De rent uppördstekniska svårigheterna för en lösning av problemet i riksdagsskrivelsens syfte äro långt ifrån oöverstigliga. De erfarenheter, som den centrala uppördsnämnden samlat under sin hittillsvarande verksamhetstid, torde vara en god hjälp därvidlag. Om all nödig skyndsamhet iakttages torde den erforderliga översynen icke behöva vara av sådan omfattning, att resultatet därav icke skulle kunna föreläggas innevarande års riksdag. Därest så ej kan ske, måste frågan om en lösning därom skjutas på framtiden ännu ett år, vilket icke synes vara nödvändigt och ej heller billigt mot vederbörande skattskyldiga.

Då emellertid Kungl. Maj:t hittills icke synes ha vidtagit några åtgärder för att effektuera detta riksdagsbeslut, får jag anhålla om kammarens tillstånd att till statsrådet och chefen för finansdepartementet få framställa följande frågor:

Vad är anledningen till att den av riksdagen begärda översynen av gällande lagstiftning om skattebegränsning i syfte att möjliggöra den s. k. skattespar-

rens tillämpning redan i fråga om den preliminära skatten ännu icke verkställts?

Är herr statsrådet villig att snarast möjligt låta igångsätta denna översyn, så att därav betingade förslag kunna föreläggas innevarande års riksdag?

På gjord proposition medgav kammaren, att ifrågavarande spörsmål finge framställas.

Interpellation om brottslighetens bekämpande medelst skärpta straff.

Ordet lämnades härefter på begäran till herr ELOFSSON, GUSTAF, som yttrade: Herr talman! Under den senaste tiden har brottsligheten inom vårt land på ett oroväckande sätt ökat; mord, rån, överfall, rymningar och stölder höra till ordningen för dagen, och särskilt minderåriga barn utsättas för de grövsta förbrytelser.

Var orsaken till detta kan ligga är kanske svårt att bedöma, men de milda straff som numera tillämpas torde säkerligen vara en bidragande orsak. Enligt mitt förmenande har brottsligheten ökat sedan de mildare straffbestämmelserna infördes, och detta torde ligga i vederbörandes medvetande, varför de icke låta avskräcka sig från att begå de allra grövsta förbrytelser.

Att en strängare bestraffning i de flesta fall borde tillämpas synes vara ofrånkomligt, då detta säkerligen skulle innebära, att många med tanke på långt frihetsstraff avstode från att begå våldshandlingar.

Med stöd av vad som ovan anförts anhåller jag om första kammarens tillstånd att till herr statsrådet och chefen för justitiedepartementet få framställa följande interpellation.

Anser herr statsrådet att den ständigt stigande brottsligheten i vårt land är beroende på de milda domar som tillämpas enligt de nya straffbestämmelserna?

Om så skulle vara fallet, har herr statsrådet för avsikt att förelägga riksdagen förslag till skärptare straffbe-

Interpellation om brottslighetens bekämpande medelst skärpta straff.

stämmelser för att trygga folkets och inte minst de minderårigas säkerhet?

Det sålunda begärda tillståndet lämnades av kammaren.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 11.08 förmiddagen.

In fidem

G. H. Berggren.

Lördagen den 13 november.

Kammaren sammanträdde kl. 2 eftermiddagen.

Anmäldes och godkändes riksdagens kanslis förslag till

dels riksdagens skrivelse, nr 450, till Konungen angående val av riksdagens militieombudsman och hans ställföreträdare;

dels ock riksdagens förordnanden:

nr 451, för rådmannen Erik Anton Wilhelmsson att vara riksdagens militieombudsman; och

nr 452, för hovrättsrådet Karl Hugo Henkow att vara riksdagens militieombudsmans ställföreträdare.

Anmäldes och bordlades

statsutskottets utlåtanden:

nr 233, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1948/49, i vad propositionen avser socialdepartementets verksamhetsområde;

nr 234, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1948/49, i vad propositionen avser kommunikationsdepartementets verksamhetsområde;

nr 235, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1948/49, i vad propositionen avser ecklesiastikdepartementets verksamhetsområde;

nr 237, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1948/

49, i vad propositionen avser inrikesdepartementets verksamhetsområde;

nr 238, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1948/49, i vad propositionen avser folkhushållningsdepartementets verksamhetsområde;

nr 239, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående befrielse från skyldighet att erlagga överuttagningsavgift för elektrisk kraft;

nr 240, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående godkännande av internationell överenskommelse rörande flygsäkerhetstjänsten på Island; och

nr 241, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ersättning i anledning av sjukdom, som drabbat vissa elever vid tandläkarhögskolan i Stockholm;

bevillningsutskottets betänkande nr 60, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 8 § 3 mom. förordningen den 18 maj 1934 (nr 168) angående postverkets ansvarighet för försändelser och medel, som mottagits till postbefordran; samt

andra lagutskottets utlåtande nr 57, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändrad lydelse av 2 och 15 §§ lagen den 30 juni 1943 (nr 444) om tillståndstvång för byggnadsarbete.

Justerades ett protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 2.04 eftermiddagen.

In fidem

Eric Carlén.